БИБЛИОТЕКАТА НА ГЕОГРАФСКИЯ ИНСТИТУТ ПРИ БАН

Гергана Методиева

Библиотеката на Географския институт е създадена с основаването на института още през 1950 г. Първоначално тя представлява сбирка от книги, карти и др. материали, които институтът и отделни учени закупуват за нуждите на изследователската работа. През 1960 г. ръководството я формира като научно-помощно звено в рамките на Географския институт, в което наличният библиотечен фонд е обработен, систематизиран, каталогизиран според всички изисквания на библиотечната теория и практика. Библиотеката е изцяло в услуга на учените и специалистите в института за изпълнение на научните и служебните им задължения. Комплектуването на фондовете се осъществява съобразно профила на библиотеката чрез покупка, книгообмен, абонамент и дарение, като цялостната обработка на литературата се извършва от Централната библиотека на БАН.

Фондът е специализиран и обхваща всички направления на географската наука: физическа география, ландшафтознание, геоморфология, климатология, хидрология, география на почвите, биогеография, картография, икономическа география, странознание, география на туризма. Днес фондът на библиотеката при Географския институт наброява 21 245 тома (в това число: книги – 7 853; периодични издания – 12 914; картографски издания и CD – 478). Разполага и със специализирани сбирки – карти и атласи. Във фонда ѝ се пазят всички научни трудове, разработвани и издавани от Географския институт, както и от сродни научни звена, работещи и работили по проблеми, свързани с географската наука. Съхраняват се редки и ценни карти, книги и други архивни материали. В книгохранилището са обособени като самостоятелни сбирки подарената лична библиотека на чл.-кор. Живко Гълъбов – един от основателите на геоморфоложкото направление в географията и първи директор на института, личните библиотеки на чл.-кор. Кирил Мишев и проф. Иван Батаклиев – на свободен достъп за читателите, както и дарения от отделни учени, работили в института и завещали част от личните си библиотеки.

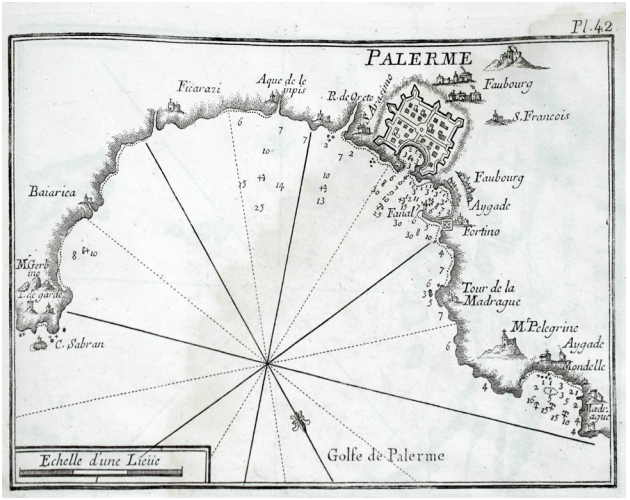

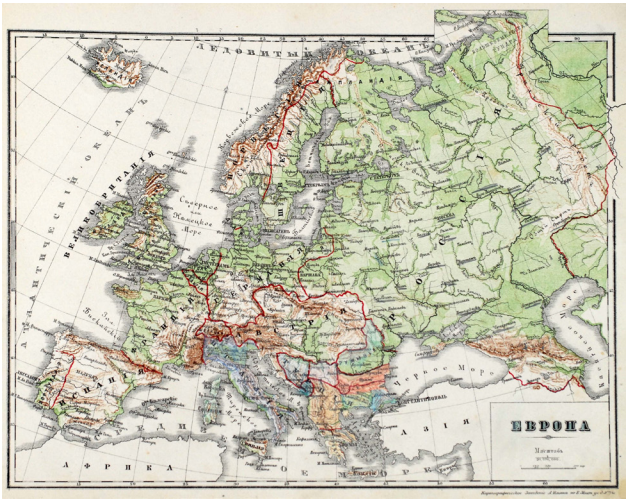

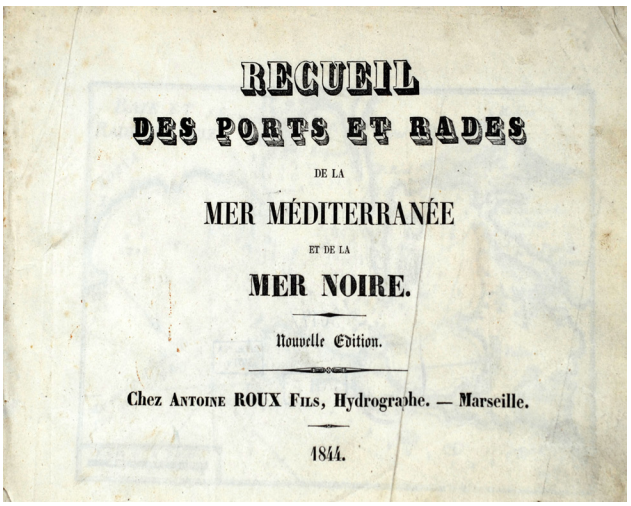
RECUEIL
DES PORTS ET RADES
DE LA
MER MÉDITERRANÉE
ET DE LA
MER NOIRE.
Nouvelle Edition.
Chez Antoine ROUX Fils, Hydrographe. — Marseille.
1844.

Библиотеката на Географския институт притежава традиционни каталози: на книги (азбучен, систематичен по УДК и тематичен), на периодични издания (азбучен), както и картотека на карти, атласи и диплянки. По-важни издания в резултат от научната дейност на института през последните години, които се съхраняват в библиотеката, са: „Атлас на Народна Република България“ (1973); „Природният и икономически потенциал на планините в България“ (1989, 1990); „География на България“ (1961, 1966, 1982–89, 1997 и 2002 – с 250 цветни карти); „Атлас Околна среда на Република България“ (1995). Географският институт в своята история издава две библиотечни поредици: „Известия на Географския институт“ (след 1974 г. започва да излиза като списание „Проблеми на географията“, което се издава и до днес. То е единственото специализирано академично географско издание) и „Проблеми на географията в НР България“ (в 5 тома). Институтът издава и колективни монографии „География на България“, (1961, 1966, 1981, 1982, 1989, 1997 и 2002 г.), самостоятелни монографии; сборници от конгреси, конференции и симпозиуми; юбилийни издания; атласи и други издания.

Библиотечният фонд е широко открит за всички категории читатели. Литературата е предназначена както за учени и специалисти географи, така и за преподаватели, студенти и за всеки, който има интерес към географската наука. Библиотеката се стреми да задоволи информационните потребности на своите читатели и предимно на сътрудниците на Географския институт, оказвайки им по този начин необходимото съдействие в научната работа. Обслужването на читателите се извършва в читалнята, която притежава 20 места, и периодиката в нея е на свободен достъп. Литературата се ползва чрез индивидуално заемане за дома само от служители на института. Извършва се и

междубиблиотечно заемане на литература от страната и международно междубиблиотечно заемане на литература от чужбина. Предоставят се библиографски и фактографски справки. Библиотечни документи се заемат преди всичко от сътрудници на Географския институт и от сътрудници на постоянните научни звена на БАН, а по-малко от външни читатели (предимно студенти и ученици). Осъществява се достъп до чужди бази данни през сайта на Централната библиотека на БАН – http:// www.cl.bas.bg.

Голяма част от постъпващите издания – книги, сборници, монографии, студии, поредици, списания и др., се набавят по линията на международния книгообмен, чрез който и печатният научен орган на института сп. „Проблеми на географията“ се разпространява в други държави. Перспективите за развитие на библиотеката са тясно свързани с резултатите от научноизследователската работа на института и следват насоките, които той начертава за бъдещата си работа. Една от основните задачи беше окончателното въвеждане на библиотечно-информационната система ALEPH500 с цел изграждане на електронен каталог и предоставяне на читателите на библиотеката на неограничен достъп до нейните фондове. Книжният, справочният и специализираният фонд (карти и атласи) вече са автоматизирани. Въвеждането на системата позволява да се създаде много точна и конкретна представа за състоянието на библиотечния фонд и да се улесни провеждането на пълната му инвентаризация. Целта е библиотеката да стане част от информационен център с архив, а библиотечната дейност да бъде част от информационната стратегия на института. Всичко това е насочено към създаване на цялостна информационна система, която да систематизира географските знания за света и страната, като по този начин улесни читателите и повиши географската им култура и знания. Като част от академичната библиотечна мрежа библиотеката на Географския институт ще следва пътя на непрекъснато усъвършенстване и съобразяване с общите задачи на мрежата, за да отговаря на изискванията за съвременна научна библиотека.